

MK pārstāves starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās darba pārskats par 2005.gadu

Publicēts: 27.06.2021.

[Tiesvedība Eiropas Cilvēktiesību tiesā](#)

[Darbs ANO Speciālo procedūru ietvaros](#)

[Nacionālo ziņojumu sagatavošana un iesniegšana starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās](#)

[Citi darbi](#)

Tiesvedība Eiropas Cilvēktiesību tiesā

Saskaņā ar Tiesas sniegto informāciju 2005.gadā Tiesā no Latvijas tika saņemti 345 iesniegumi. Tā kā Tiesa jau sākotnējā stadijā izvērtē iesniegumu pamatotību, daudzi tiek noraidīti kā nepamatoti, neprasot valdībai par tām komentēt. 2005.gadā valdības komentāriem tika atsūtītas 9 jauni iesniegumi, kas bieži vien saturēja vairākas sūdzības. Līdz ar to, aktīvajā tiesvedībā pērn atradās 58 iesniegumi. No Biroja apkopotās informācijas izriet, ka visvairāk 2005.gadā valdībai komunicētas sūdzības par tiesību uz lietas savlaicīgu izskatīšanu iespējamiem pārkāpumiem (Konvencijas 6.pants) un tiesībām uz personisko brīvību un drošību (Konvencijas 5.pants). 2005.gadā raksturīgi valdībai komunicētie iesniegumi satur sūdzības par tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību (Konvencijas 13.pants) kopā ar sūdzībām par tiesībām uz lietas savlaicīgu izskatīšanu taisnīgā tiesā (Konvencijas 6.panta 1.punkts) un tiesībām uz īpašumu (Konvencijas 1.protokola 1.pants).

2005.gadā Tiesa pasludināja spriedumus pret Latviju piecās lietās; divās lietās Latvija bija atbildētājas statusā *Ķisojevi pret Latviju*, *Ždanoka pret Latviju*), trīs lietās – trešās puses statusā (*Agrotehserviss pret Ukrainu*, *Baklanovs pret Krieviju*, *Hirsts pret Apvienoto Karalisti*). Pēc sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzības noraidīšanas 2005.gada ir stājies spēkā spriedums lietā *Farbtuhs pret Latviju*. Tai pašā laikā, Latvijas valdība ir pārsūdzējusi Tiesas spriedumu lietā *Sisojevi pret Latviju*. Tiesas Lielā palāta ir pieņēmusi izskatīšanai Latvijas valdības apelācijas sūdzību, nozīmējot lietas atkārtotu izskatīšanu uz 2006.gada maiju.

Apkopojot statistiku kopš 1997.gada, kad Latvija ratificēja Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (Konvencija) un atzina Tiesas jurisdikciju sūdzību izskatīšanai, līdz 2006.gada 1.aprīlim, pret Latviju ir pasludināti 11 spriedumi (no tiem 3 vēl nav stājušies spēkā); trīs lietās Latvija bija iesaistījies trešās puses statusā; 29 lietas ar lēmumu ir noraidījusi Tiesas palāta; 2 lietas tika svītrotas no izskatāmo lietu saraksta, kā arī 2 lietās ir panākts mierizlīgums. Latvijas valdībai šobrīd nav pieejami precīzi statistikas dati par Tiesas komitejā noraidītajiem iesniegumiem, jo minētie lēmumi netiek publicēti.

Apkopojot informāciju par Tiesas spriedumiem, kas ir stājušies spēkā un kuros ticis konstatēts viens vai vairāki Konvencijas pārkāpumi, jāsecina, ka Latvijai bija jāmaksā kompensācija nepilnu 10% apmērā no sākotnēji pieprasītām summām. Latvija kopā ir samaksājusi 37 908 Ls lielu kompensāciju, iesniedzēju sākotnēji prasīto 458 699,20 Ls vietā.

Papildus minētajām lietām Tiesā, Latvija regulāri gatavo informāciju Eiropas Padomes Ministru vietnieku komitejai, kas ir Tiesas spriedumu izpildi uzraugošā institūcija, par spēkā stājušos Tiesas spriedumu izpildi.

Darbs ANO Speciālo procedūru ietvaros

2004.gada nogalē ANO darba grupa pret patvaļīgu aizturēšanu Latvijas valdības komentāriem nosūtīja V.Malignas sūdzību par iespējamo pārkāpumu saistībā ar apcietinājuma pamatotību un ilgumu. Iepazīstoties ar Latvijas valdības iesniegtajiem

komentāriem 2005.gada 25.maijā darba grupa noraidīja sūdzību, secinot, ka V.Maliginas aizturēšana nav bijusi patvaļīga, neskatoties uz apcietinājuma un tiesas procesa ilgumu.

2005.gada 15.martā no ANO Augstā Cilvēktiesību komisāra biroja speciālā ziņotāja par mūsdienu rasisma formām, rasu diskrimināciju un ar to saistīto neiecietību tika saņemta vēstule ar lūgumu komentēt vēsturnieku I.Feldmaņa un K.Kangera rakstu "*The Volunteer SS legion in Latvia*". 2005.gada 10.jūnijā par šo rakstu ziņotājam tika iesniegti valdības komentāri. Atbilde pagaidām nav saņemta.

Nacionālo ziņojumu sagatavošana un iesniegšana starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās

MK pārstāvis ir atbildīgs par septiņu Latvijai saistošu daudzpusējo līgumu cilvēktiesību jomā izpildi Latvijā sagatavošanu, iesniegšanu un aizstāvēšanu starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās.

2005.gadā tika izveidota darba grupa, kas izstrādāja kārtējo Latvijas ziņojumu par Spīdzināšanas novēršanas konvencijas izpildi. Izstrādātais ziņojums tika apstiprināts valdībā 2005.gada 26.jūlijā un iesniegts ANO Spīdzināšanas izskaušanas komitejā. Ziņojuma aizstāvēšana ir plānota 2007.gada novembrī.

2005.gadā ANO institūcijās netika aizstāvēti Latvijas iesniegtie nacionālie ziņojumi, bet tika saņemta informācija, ka 2006.gada 16.maijā notiks Latvijas iesniegtā ziņojuma par 1989.gada Bērnu tiesību konvencijas izpildi aizstāvēšana ANO Bērnu tiesību komitejā. Šobrīd sadarbībā ar atbildīgajām ministrijām notiek papildinformācijas sagatavošana aizstāvēšanai par sasniegto progresu laika posmā no ziņojuma apstiprināšanas līdz aizstāvēšanai.

Citi darbi

2005.gada laikā Birojs turpināja analizēt atsevišķu tiesību normu atbilstību starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem un Latvijas uzņemtajām starptautiskajām saistībām. Biroja darbinieki iesaistījās darba grupās, kā arī sniedza atzinumus par sagatavoto tiesību aktu projektu atbilstību starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem. Visbeidzot, Biroja darbinieki piedalījās dažādās Eiropas Padomes darba grupās, kas apkopoja informāciju par starptautisko cilvēktiesību standartu ievērošanu dalībvalstīs un/vai izstrādāja vadlīnijas to labākai ievērošanai.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/mk-parstaves-starptautiskajas-cilvektiesibu-institucijas-darba-parskats-par-2005gadu>